

Sygn. akt V KK 579/19

POSTANOWIENIE

Dnia 21 maja 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Cesarz

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 kpk
po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 21 maja 2020 r.,
sprawy **M. W.**
skazanego z art. 148 § 1 k.k.
z powodu kasacji, wniesionej przez obrońcę skazanego
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 10 kwietnia 2019 r., sygn. akt II AKa (...)
zmieniającego wyrok Sądu Okręgowego w Ś.
z dnia 15 stycznia 2019 r., sygn. akt III K (...),

postanowił:

- 1) oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2) zwolnić skazanego od kosztów sądowych postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Ś. wyrokiem z dnia 15 stycznia 2019 r, sygn. akt II K (...) uznał M. W. za winnego tego, że w dniu 23 maja 2018 roku w Ś. woj. (...) co najmniej trzykrotnie przez przyłożoną poduszkę uderzył W. W. pięścią w głowę i okolice szyi, a także poduszką tą przyduszał pokrzywdzonego zatykając mu nos i usta oraz z dużą siłą dociskał mu głowę do powierzchni łóżka czym spowodował u niego ciężki uszczerbek na zdrowiu w postaci rozległego krwiaka podpajęczynówkowego nad oboma półkulami mózgu z obecnością krwi w

komorach bocznych mózgu, które to obrażenia skutkowały chorobą realnie zagrażającą życiu, których nieumyślnym następstwem była śmierć W. W. to jest czynu z art. 156 § 1 pkt 2 i § 3 k.k. i za to na podstawie art. 156 § 3 k.k. wymierzył mu karę 9 lat pozbawienia wolności, zaliczając na jej poczet okres tymczasowego aresztowania.

Apelacje złożyli : obrońca oskarżonego i prokurator.

Obrońca zarzucił obrazę art. 424 § 1 pkt 2, 413 § 2 pkt 1, 7 i 410 k.p.k. oraz błąd w ustaleniach faktycznych, które to uchybienia doprowadziły do bezpodstawnego i niewykazanego przypisania oskarżonemu działania z zamiarem spowodowania u pokrzywdzonego ciężkiego uszczerbku na zdrowiu, a „także z daleko idącej ostrożności procesowej” – rażącą surowość orzeczonej kary.

W konkluzji skarżący wniósł o:

- zmianę wyroku przez przyjęcie, że M. W. wypełnił swoim zachowaniem dyspozycję art. 156 § 2 i 155 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.,
- ewentualnie uchylenie wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania,
- albo wymierzenie kary pozbawienia wolności „w łagodniejszym wymiarze”.

Prokurator w swojej apelacji zarzucił:

„I. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia i mających wpływ na jego treść, a polegający na błędnym przyjęciu, że oskarżony M. W. podduszając W. W. poduszką uniemożliwiającą mu oddychanie, uderzając wym. z dużą siłą co najmniej trzykrotnie pięścią w głowę i okolice szyi, a także dociskając co najmniej czterokrotnie ręką przyłożoną do twarzy z dużą siłą głowę do powierzchni łóżka i szarpiąc za nią, w następstwie czego w/wym. doznał rozległych podbiegnięć krwawych i niewielkiego krwiaka szyi, rozdęcia płuc, rozległego krwiaka podpajęczynówkowego nad obiema półkulami mózgu z obecnością krwi w komorach bocznych mózgu, otarcia naskórka nosa, otarcia naskórka lewego barku, podbiegnięcia krwawego okolicy lewego obojczyka, spowodował u niego ciężki uszczerbek na zdrowiu w postaci choroby realnie zagrażającej życiu, którego nieumyślnym następstwem była śmierć W. W. tj. czynu z art. 156 § 1 pkt 2 i § 3 k.k., podczas gdy prawidłowa analiza zebranego w toku śledztwa i postępowania

sądowego materiału dowodowego, a w szczególności opinii biegłego z zakresu medycyny sądowej, sprawozdania z sądowo - lekarskich oględzin i sekcji zwłok ludzkich W. W., zeznań świadków i wyjaśnień oskarżonego, przyznającego się do popełnienia zarzucanego mu czynu, a w szczególności fakt podduszania, który doprowadził do rozdęcia płuc u W. W. oraz użycia dużej siły przy zadawaniu ciosów w newralgiczne dla człowieka miejsca to jest głowę i szyję, prowadzą do wniosku, iż oskarżony M. W. działał w zamiarze bezpośrednim zabójstwa ojca, a więc popełnienia zbrodni

z art. 148 § 1 k.k. i wymierzona kara powinna wynosić 15 lat pozbawienia wolności, II. obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na treść wyroku, a mianowicie art. 410 k.p.k. polegającą na wydaniu wyroku z pominięciem całokształtu okoliczności ujawnionych na rozprawie głównej, a mianowicie oparciu swoich ustaleń w uzasadnieniu wyroku m.in. na kluczowym dowodzie w tej sprawie tj. opinii biegłego z zakresu medycyny sądowej P. P. i protokole przesłuchania wym. w toku postępowania przygotowawczego i przed Sądem oraz uznaniu przez Sąd tego dowodu za wiarygodny, a następnie nieuzasadnionym pominięciu wym. dowodu w części dotyczącej obrażeń ciała u W. W. w postaci rozległych podbiegnięć krwawych i niewielkiego krwaka szyi, rozdęcia płuc, otarcia naskórka nosa, otarcia naskórka lewego barku, podbiegnięcia krwawego okolicy lewego obojczyka, które to obrażenia w ocenie biegłego powstały w mechanizmie śmiertelnego pobicia pokrzywdzonego przez oskarżonego działającego w zamiarze bezpośrednim zabójstwa, co wyklucza prawidłową ocenę ustaleń faktycznych i wyroku Sądu.”

Skarżący wniósł o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania.

Wyrokiem z dnia 10 kwietnia 2019 r., II AK a (...), Sąd Apelacyjny w (...) zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że uznał oskarżonego za winnego popełnienia czynu z art. 148 § 1 k.k., zarzucanego w akcie oskarżenia z modyfikacją co do zamiaru, to jest tego, że w dniu 23 maja 2018r. około godziny 1:00 w Ś. woj. (...), w mieszkaniu przy ulicy D. działając z zamiarem ewentualnym pozbawienia życia ojca W. W. , w ten sposób, że leżącemu na boku w łóżku pokrzywdzonemu przyłożył do twarzy poduszkę zatykając tym samym nos i usta przytrzymując ją przez nieustalony czas, a następnie co najmniej trzykrotnie uderzył

go pięścią w głowę i okolice szyi, a także co najmniej czterokrotnie ręką przyłożoną do twarzy, z dużą siłą docisnął głowę do powierzchni łóżka szarpiąc go za nią, w następstwie czego w/wym. doznał rozległych podbiegnięć krwawych i niewielkiego krwaka szyi, rozdęcia płuc, rozległego krwaka podpajecznówkowego nad obiema półkulami mózgu z obecnością krwi w komorach bocznych mózgu, otarcia naskórka nosa, otarcia naskórka lewego barku, podbiegnięcia krwawego okolicy lewego obojczyka, przy czym w wyniku doznanych obrażeń mózgowia W. W. zmarł i na podstawie art. 148 § 1 k.k. wymierzył oskarżonemu karę 11 lat pozbawienia wolności.

W kasacji obrońca skazanego zarzucił:

„rażące naruszenie prawa procesowego mające istotny wpływ na treść orzeczenia, a to art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k. poprzez niepoddanie całościowej i rzetelnej analizie zawartych w apelacji obrońcy zarzutów, jakie postawione zostały wyrokowi Sądu I instancji, i rozważenie ich w sposób rażąco uproszczony, pobieżny i niekompletny, bez wykazania konkretnymi, znajdującymi oparcie w ujawnionych w sprawie okolicznościach, dlaczego uznano poszczególne zarzuty za niezasługujące na uwzględnienie, tj. w sposób rozmiągający się z wymogami wynikającymi z dyspozycji art. 7 k.p.k. i 410 k.p.k. w zw. z art. 458 k.p.k. oraz art. 6 ust. 1 EKPC, a także nierozważeniu przytoczonych na ich poparcie okoliczności, w szczególności zaś na niepełnym oraz niewystarczającym rozważeniu:

- stawianego wyrokowi Sądu I instancji zarzutu obrazy prawa procesowego, a to art. 7 k.p.k. i 410 k.p.k. poprzez naruszenie zasady swobodnej oceny dowodów, prowadzące się do przyjęcia, że oskarżony stosując przemoc wobec pokrzywdzonego działał z zamiarem spowodowania u niego ciężkiego uszczerbku na zdrowiu, bądź też że przynajmniej uświadamiał sobie możliwość spowodowania swoim zachowaniem u pokrzywdzonego ciężkiego uszczerbku na zdrowiu;
- stawianego wyrokowi Sądu I instancji zarzutu błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia mogący mieć wpływ na jego treść, wyrażającego się w przyjęciu, iż ujawniony w toku rozprawy materiał dowodowy, w sposób nie budzący wątpliwości wskazuje na sprawstwo oskarżonego w zakresie przypisanego mu czynu, w sytuacji gdy zebrany w niniejszej sprawie materiał

dowodowy nie potwierdza powyższych ustaleń faktycznych Sądu, a to faktu, by oskarżony stosując wobec pokrzywdzonego przemoc działał z zamiarem spowodowania u pokrzywdzonego ciężkiego uszczerbku na zdrowiu;”

Obrońca wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania.

Prokurator w odpowiedzi na kasację wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się oczywiście bezzasadna, co upoważniało do rozpoznania i oddalenia jej na posiedzeniu oraz skrótowego odniesienia się do zarzutów (argument z art. 535 § 3 k.p.k.).

Głównym motywem zarzutów kasacji jest nienależyte ustosunkowanie się przez Sąd odwoławczy do zarzutów apelacyjnych obrońcy. Oczywistym jednak jest, że zasadniczym obowiązkiem Sądu Apelacyjnego, który uznał za trafne zarzuty apelacji prokuratora i zmienił zaskarżony wyrok przez przypisanie oskarżonemu zarzucanego mu czynu tylko z modyfikacją co do zamiaru, było wykazanie dlaczego tak postąpił. Argumentacja Sądu odwoławczego była więc zarazem odpowiedzią na zarzuty (nietrafne) apelacji obrońcy. Jest to logiczne i przez to nie tylko dopuszczalne, ale i wskazane. Wszak, gdy sąd II instancji przypisuje oskarżonemu czyn o zmienionym opisie i surowszej kwalifikacji, czyli dokonuje odmiennych ustaleń od sądu I instancji, to podejmuje obowiązki wynikające z art. 424 § 1 i 2 k.p.k., które wyprzedzają – określone w art. 433 § 2 i 457 § 3 k.p.k. Sąd odwoławczy unika w ten sposób powtarzania argumentacji ; wykazanie wypełnienia znamion surowiej kwalifikowanego czynu jest zarazem odpowiedzią na zarzuty apelacji obrońcy.

Skupiając więc uwagę na argumentach Sądu Apelacyjnego, należy podkreślić te, które pozostały (co rozumiałe) poza uwagą obrońcy, a z pewnością nie zostały wyartykułowane w kasacji. Chodzi o argumenty zawarte w obszernym wywodzie na s. 7 – 9 uzasadnienia (k. 510 – 511 akt głównych), w szczególności akcentujące ilość i siłę ciosów oraz ich skutki w postaci krwaka podpajęczynówkowego zlokalizowanego na całej powierzchni mózgu – na obu jego

pótkulach, a nadto czterokrotne dociśnięcie z dużą siłą głowy pokrzywdzonego do łóżka, na którym leżał.

Okoliczności podkreślane przez Sąd odwoławczy nie zostały należycie rozważone przez Sąd I instancji, a rozległość urazu wewnątrzmoźgowego i jego powody pominięte przez ten Sąd.

Podsumowując tą część rozważań, Sąd Apelacyjny nie dopuścił się najmniejszego uchybienia najpierw uzasadniając powody zmiany wyroku Sądu Okręgowego. Sąd odwoławczy nie poprzestał jednak na realizacji wymogów wynikających z dyspozycji art. 424 k.p.k. Jak wynika z dalszej części motywów, Sąd odniósł się odrębnie do zarzutów apelacji. Od tego stwierdzenia rozpoczął zresztą swój wywód (zob. s. 10, czyli k. 511v – 512 akt głównych). Tu Sąd Apelacyjny zwrócił uwagę min. na stan somatyczny pokrzywdzonego w chwili zdarzenia (wyniszczony, słaby organizm znacznie nietrzeźwego pokrzywdzonego).

Wobec tego, że zarzuty kasacji okazały się oczywiście bezzasadne, oddalono skargę w trybie art. 535 § 3 k.p.k.